

5.1. Anden kontakt end samvær

De gældende regler i myndighedsloven om samvær omhandler kun besøg.

Forældremyndighedsudvalget har overvejet, om der er behov for en lovregulering af anden kontakt end samvær.

Det er efter udvalgets opfattelse betydningsfuldt, hvis børn kan have forbindelse med begge forældre også på anden måde end ved samvær. Telefonopringninger m.v. kan være et værdifuldt supplement til besøg, ikke mindst hvis afstande, arbejdsforhold eller andet er til hinder for så hyppige direkte møder som ønskeligt. Anden kontakt kan også i særlige tilfælde være en erstatning for fastsættelse af samvær.

På den baggrund foreslår udvalget en udtrykkelig bestemmelse om brev- og telefonkontakt som supplement til samværsreglerne.

Om udvalgets overvejelser henvises til betænkningen s. 116-119.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter og foreslår derfor, at der indføres en regel om, at statsamtet i særlige tilfælde kan træffe bestemmelse om anden kontakt med barnet i form af telefonsamtaler, brevveksling og lignende for den af forældrene, der ikke har barnet boende, jf. lovforslagets § 18.

5.2. Orientering om barnet

Der er ikke i den gældende myndighedslov regler, hvorefter den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, kan få oplysninger om barnets forhold.

Offentlighedslovens regler fører til, at forældre, der ikke har del i forældremyndigheden, ikke har en almindelig adgang til aktindsigt i sager vedrørende barnets personlige forhold. Offentlige myndigheders videregivelse af oplysninger om barnet på anden måde end ved aktindsigt til den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, reguleres af forvaltningslovens regler om tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger. Der foreligger ikke krænkelse af tavshedspligten, hvis videregivelse må anses for berettiget. En videregivelse af fortrolige oplysninger om barnet til den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, vil dog næppe i almindelighed kunne anses for at være berettiget. Uden udtrykkelig hjemmel har den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, således ikke krav på at få de pågældende oplysninger.

Forældremyndighedsudvalget finder ikke denne retstilstand rimelig og hensigtsmæssig for den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden. Det er

efter udvalgets opfattelse naturligt og anerkendelsesværdigt at interessere sig for sit barn, at følge dets opvækst og fremskridt og at holde sig orienteret, hvis der er problemer eller lignende. Oplysningerne vil også være af betydning for, at samværet kan forløbe meningsfuldt og konstruktivt. Myndighederne må efter udvalgets opfattelse i nogen grad påtage sig opgaven med at give oplysninger, hvis den, der har forældremyndigheden, nægter at medvirke, eller hvis der er behov for direkte kontakt med myndighederne.

Udvalget foreslår derfor en regel, hvorefter den af forældrene, som ikke har forældremyndigheden, har ret til efter anmodning at få oplysninger om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner samt social- og sundhedsvæsenet. Reglen omfatter ikke aktindsigt og giver således ikke adgang til at få dokumenter om barnets forhold udleveret i videre omfang, end dette følger af reglerne i offentlighedsloven. Pligten til at give oplysninger er således en pligt til at give en orientering, typisk i form af mundtlige oplysninger.

Se om udvalgets overvejelser betænkningen s. 120-124.

Justitsministeriet finder ligesom udvalget, at der kan være behov for en udtrykkelig lovregulering af skolers, børneinstitutioners og social- og sundhedsvæsenets ret og pligt til at videregive oplysninger om barnet til den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden.

Bestemmelsen i lovforslagets § 19 er udformet i overensstemmelse med udvalgets forslag herom. Justitsministeriet har dog for at understrege, at der er tale om en ret til orientering, der ikke giver ret til aktindsigt, fundet det rettest at anvende udtrykket »orientering« fremfor »oplysninger« i lovteksten.

Justitsministeriet har endvidere fundet, at der bør være mulighed for, at de institutioner, der er forpligtet til at give en orientering, skal kunne anmode statsamtet om i særlige tilfælde at fratage den af forældrene, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få denne orientering. Udvalget har foreslået, at en sådan adgang til at anmode statsamtet herom alene skal tilkomme forældremyndighedsindehaveren. Baggrunden for Justitsministeriets forslag er, at det kan være en alvorlig belastning for institutionen, hvis den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, gentagne gange i et urimeligt omfang retter henvendelse til institutionen om mindre væsentlige spørgsmål vedrørende barnet. Uden en udtrykkelig regulering heraf vil institutionen i disse tilfælde ikke have mulighed for at nægte at imødekomme anmodningen om en orientering.

6. Børnesagkyndig rådgivning